

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LALOS.

Előfizetési árak:
Égész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy óra ——— 2 .
— Egyes szám ára 3 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetői irodákban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindentegnap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 221. szám.

Hétfő, szept. 28.

A vármegye közállapotai.

— Az alispán jelentése az őszi közgyűléshez. —

Nagybecskerek, szept. 28.

Jankó Ágoston alispán a jövő hónapban tartandó őszi közgyűlésnek terjedelmes jelentésben számol be a vármegye közállapotairól a lefolyt félévben.

A jelentés ezuttal is arra a körültekintő és mélyreható gondosságra vall, amely mindenkor jellemzi az alispán munkásságát. Kiterjed a jelentés a vármegye közéletének minden részletére s hű és tiszta képet nyújt róla.

Tekintettel a jelentés közérdekű voltára, itt ismertetjük azt az alábbiakban bő kivonatban:

Az alispán jelentését a vármegye gazdasági állapotának ecsetelésével kezdi s konstatálja, hogy az időjárás vármegyénkben május hóban és június hó első felében igen száraz és forró volt, minek folytán a takarmányfélék fejlődésükben igen elmaradtak és nagyon gyenge termést adtak. Június hó második felében igen hűvös volt az időjárás, ami a kalászos vetemények — főleg a buza — fejlődésére igen kedvezően hatott. Julius hó aránylag szintén hűvös volt; augusztus hó pedig rendkívül csapadékos volt, minek következtében a kapásnövények nagyon szépen fejlődtek. Jelentékenyebb elemi csapások nem fordultak elő, azonban igen sok helyen nagyon üszkös volt a buza. Vármegyénkben a buza- és árpatermés átlagban véve kielégítő, a zabtermés azonban rossz volt. Az augusztusi csapadékos időjárás folytán a tengeri szárazságtól s jó termést ígér. A szőlőre nézve az időjárás igen kedvező volt, minek folytán a termés előreláthatólag igen nagy lesz.

A vármegye területén agrár szociális-tikus mozgalmak, arató- vagy cséplő-sztrájkok nem fordultak elő, mivel ez évben az aratás, tekintettel arra, hogy dült gabona sehol sem volt, igen könnyen és aránylag rövid idő alatt folyt le, a cséplésnél pedig a szalma- és szemtermés közötti kedvező aránynál fogva, a cséplők igen szép keresethez jutottak és így teljesen meg vannak elégedve. Folyó évi május hó 1-től augusztus 31-ig terjedő idő alatt vármegyénkben Ócsanád és Nagyörs községekben gazdákör, Mollyfalván tejszövetkezet, Mokrinban pedig hitelszövetkezet alakult.

A gazdasági egyesület működése a már többször említett időszak alatt a gazdálkodás összes ágazatára kiterjedt s főleg a kisgazdák érdekeinek előmozdításán fáradozott az egyesület. Nevezetesen a kisgazdák állatállománya fejlesztése céljából állami támogatás mellett nagyobb számban fajteheneiket közvetített, olcsó kölcsön és részletfizetés mellett. Az állattenyésztés emelése céljából május és június hó folyamán Grabácson, Tordán és Zichyfalván szarvasmarha- és lódijazás, valamint mind a három helyen lóversenyeket is rendezett az egyesület. A köztenyésztés emelése céljából több községeknek kedvezményes ár és részletfizetés mellett tenyészméneket és tenyész-bikákat közvetített. A baromfi-tenyésztés emelése céljából 1100 darab fajbaromfi engedélyezését kérte a földmívelésügyi miniszter úrtól az egyesület, mely baromfiak a tenyésztők közt lesznek cserepéldány ellenében kiosztva. Tekintettel azon körülményre, hogy sok helyen buza igen üszkös és így vetőmagnak nem alkalmas,

ezeideig már 13 wagon buzavetőmagot rendelt az egyesület a mezőhegyesi és bábolnai ménésbirtokokról a kisgazdák részére. A mezőgazdasági bizottságok az egyes járásokban a felmerült gazdasági ügyek mérvéhez képest működtek.

Háziparral a nyári időszak alatt gazdáink sehol sem foglalkoztak, mivel ilyenkor mezei munkával vannak elfoglalva.

Az ipari ügyeket illetően az elmúlt időszak alatt különösen teletelendő a zombolyai iparkiallítás, mely nyilvánvalóvá tette, hogy iparosaink sem szorgalmat, sem munkásságot nem kímélnek, hogy a mindenkor elkelő szükségleti ipari termékek — minőségre és árra nézve bármely iparágam cikkeivel teljesen versenyképesek — hazai iparosoktól szerezhetősek legyenek.

Mint mindenkor, igen figyelemreméltó része az alispáni jelentésnek az a rész, amely a kivándorlásról szól. Itt jelenti az alispán, hogy az elmúlt félévben a kivándorlási mozgalom szintén nem szünetelt, de folyó évtől kezdve a visszavándorlók száma tetemesen felülmúlja a kivándorlottak számát. Így:

Kivándoroltak: január hóban 104-en, február hóban 135-en, március hóban 110-en, április hóban 70-en, május hóban 94-en, június hóban 84-en, összesen tehát: 601-en.

Visszavándoroltak: január hóban 527-en, február hóban 625-en, március hóban 420-an, április hóban 494-en, május hóban 488-an, június hóban 428-an, vagyis összesen: 2982-en.

Ha ehhez az 1907. év adatait viszonyítjuk, óriási változást észlelünk a ki- és visszavándorlás arányaiban, amennyiben tavaly ezen időben a kivándorlások száma többszörösen felülmulta a folyó évi kivándorlási esetek számát, de viszont a visszavándorlási esetek számát is. A kivándorlási mozgalom tehát a múlt félévben lényegesen csökkent, mely öröndetes jelenség oka főképp az Amerikában beállott ipari és kereskedelmi pangással összefüggő munkahiányra vezethető vissza. A legtöbb visszavándorló azonban kellő pénzzel, sőt megtakarított tőkével is rendelkezik és hazatérve, munka után nézett, úgy, hogy semmiféle segélyezésre nem szorulnak s ilyet eddig nem is kértek. Bizonyos azonban, hogy ezek állandó itthonmaradására nem igen számíthatni, sőt valószínű, hogy az amerikai viszonyok jobbrafordultával nagyobb részük, másokat is felbuzdítva, ismét vissza fog térni Amerikába; de ennek fő indító oka a jobb kereset és annak révén a vagyonszerzés lehetősége.

A vármegye közegészségügyi viszonyairól jelenti az alispán, hogy azok a folyó évi május—augusztusi időszakban teljesen kielégítőek voltak. A fertőző kórok közül difteritisz, vörheny, kanyaró, hökhurut jobbadán csak szórványosan fordult elő. Tömeges számban, azaz járványos jelleggel Szentjánoson difteritisz és Torontáljózseffalván kanyaró lépett fel. Lefolyásuk egészben enyhe volt. A megyei közkórházak minden tekintetben dicséretes rendben vannak. Forgalmuk természetesen a nyári idényben kevesebb. Az orvosi kar két magánorvossal szaporodott: egy Grabácson és egy pedig Törökbecsentelepedett le.

Az állategészségügyről viszont azt mondja a jelentés, hogy az állategészségügyi viszonyok kedvezőtlenek voltak, a ragadós betegségek közül nagyobb mérvben különösen a lép-fene, sertésorbánc, sertésvész és veszettség állapotított meg. A vármegye területén fellépett ragadós állati betegségek közül legerősebben a lép-fene uralgott. Sajnos, hogy ezen betegségek ellen az egyedül biztosnak látszó védőoltásokat a közönség nagyon ritkán szokta igénybe venni s a betegségek fertőző voltában nem hisz s így az elrendelt óvintézkedéseket sem tartják be oly szigorral, melylyel a betegség továbbterjedését meg lehetne akadályozni.

Ezután áttér a jelentés a vármegyei utügyekre s konstatálja, hogy az 1908. évi május hó 1-től folyó évi augusztus hó 31-ig terjedő időszak alatt a törvényhatósági uthalózatban változás nem történt. A törvényhatósági uthalózat kiépített és rendszeresen fentartott szakaszainak hossza (kivéve a 4. % felsorolt beruházási munkákat) 427.486 km., a kiépítetlen szakaszoké 218.981 km. A hengerelt utszakaszok kifogástalan, a kavicsoltak jó, a kiépítetlenek pedig minden időben járható állapotban voltak. A fentartási fedanyag ősz folyamán használtatik fel. A beruházási utépítkezéseken kívül a következő munkák voltak a lefolyt időszak alatt folyamatban: Nagybecskerek — titeli th. közut 1-2—12 km. szakaszán póthengerlés végeztetett. A tomasváci vasúti hozzájáró ut kiépítetett. A pancsova-kubini th. közut 4—8 km. szakaszának kiépítése foganatba tétezt, jelenleg kavics-felvágási és utszekrény-egyengetési munkák folynak és az alapkö verés megkezdetik. Az állami beruházási hitel terhére foganatba vett építkezések közül teljesen befejeztettek a következő utszakaszok: az écska—orlovát—módosi th. közut 43—48 km. szakasza és a nagybecskerek—nagykikinda—perjámosi th. ut 74—77.695 km. szakasz. Folyamatban vannak (alapkörakás, kavicssterítés stb.) a nagykikinda—nagyszentmiklósi th. ut 10.889—17.017 km. és a basahid—törökbecsei th. ut 0—7 km. szakaszán megkezdett munkálatok. Végül az új beruházási munkák közül a basahid—törökbecsei th. ut 7—18 km. szakaszán megindítottak a földmunkálatos, melyek idáig a 7—10 km. szakaszon teljesen el is készítették. A lefolyt időszak alatt inségmunkák nem voltak.

Végül a vármegye tisztikarában történt kisebb változásokról s a megyei pótdadóról szól a jelentés, ez utóbbiakról konstatálván, hogy a megyei pótdadók egészben 5¹/₂%-ot tesznek ki és pedig: 2¹/₂% a két és fél milliós kölcsön-alap javára, 1% a rendelkezési-alap, ¹/₂% a megyei kórház-alap, ¹/₂% a házipénztárt segélyező-alap, ¹/₂% tisztviselői nyugdíj-alap, ¹/₄% a közgazdasági, ¹/₄% a kultur-alap javára.

A nemzeti bank. Széll Kálmán legutóbb nyilatkozott az önálló magyar nemzeti bank dolgában. Széll azt fejtegeti, hogy elsősorban meg kell erősödnünk és csak ha eléggé megerősödünk már, ha a külföldi tőke nem lát majd bennünk holmi exotikus országot s ha mindenhol olyan szívesen és oly feltételek mellett kaphatunk majd hitelt, mint Ausztriában, csak akkor szabad felállítanunk az önálló jegybankot, sőt akkor fel is kell azt állítanunk. Ha a bank önállóvá tételének lehetősége, illetőleg szüksége bekövetkezik, az elsők között lesz, így mondja, aki azt követelni fogja.

— **Az anyakönyvi hivatal új helyisége.** A rendőrség, jövedéki hivatal és a városi pénztár hurcolkodása után most az anyakönyvi hivatal is kihurcolkodik eddigi szűk helyiségéből és pedig a városház földszintjére, ahol a pénztár és a végrehajtók helyisége volt. Az anyakönyvi hivatal ezután két helyiségből fog állni s a házasságokat ezután külön e célra fenntartott és berendezett külön helyiségben fogják megkötni. Az anyakönyvi hivatal a hurcolkodást a mai napon már meg is kezdte.

— **A végrehajtási novella eredménye Nagybecskerekén.** Most járt le a határnapja az új végrehajtási novella értelmében a követelések bejelentésének. A kétséges követelésekkel szemben még megszerezhetette a hitelező azt az eshetőséget magának, hogyha követelését végrehajtás útján kell behajtania, a végrehajtási eljárást ne az új novella alapján folytathassa. Az új novella tudvalevően kevésbé méltatja figyelembe a merkantil érdekeket, mint a régi eljárás és a követelések biztosítását mindenfelől jelentékenyen megnehezíti. A nagybecskereki járásbíró-sághoz 4520 ilyen bejelentés érkezett s a bejelentések iktatása olyan rengeteg munkát ad, hogy a járásbíró-ság kezelőszemélyzete minden erőfeszítése dacára sem tudott eddig végezni vele és így a bejelentések összegére és más részletekre vonatkozó adatokat még nem lehetett megállapítani.

— **Hivatalvizsgálat.** Mint Törökbecséről jelentik, a múlt héten dr. Csávósy Ignác főszolgabíró Floderer László járási számvévi segédletével Törökbecse községének ügykezelését megvizsgálta és a példás rend felett Beitkópf Kálmán jegyzőnek elismerését fejezte ki.

— **Választás Nagyszentmiklóson.** Nagyszentmiklósról írják: Szerbnagyszentmiklós képviselő-testülete tegnapelőtt jelölési közgyűlést tartott Hadfy Károly főszolgabíró elnöke alatt. Két állás volt betöltendő: a pénztárnoki és egy esküdti állás. Mindkét állásra sok pályázó volt, de miután az utolsó általános tisztviselő választásnál a béke fenntartása érdekében a nemzetiségek közül paktum jött létre, bizonyos állások betöltésére nézve, a közgyűlés ez alkalommal is respektálta a paktumot és miután az elhalt pénztárnok román volt, a románoknak engedték át ezen állás betöltését és az esküdti állás betöltése a szerbeket illette. A gyűlés megkezdése előtt névszerinti szavazást kértek, de miután a benyújtók ezt a kérelmet visszavonták, a főszolgabíró nyomban megejtette a választást, amelynek eredménye szerint egyhangulag megválasztották Krizsán Nistort pénztárnokká és Stankov Pétert esküdtté. A megválasztott tisztviselők le is tették az esküt a főszolgabíró kezébe és rögtön elfoglalták állásukat.

— **A városi színház tűzbiztonsága.** Az új színiévad megnyitása alkalmából a város minden igyekszik megtenni, hogy tűzvész esetén a színházbajáró publikumot megkímélje az esetleges katasztrófától. A tűzbiztonság érdekében most az első emeleti páholyokból egy újabb ajtót törtek, amelyen keresztül veszély esetén a közönség a törvényszéki épületen át is elmenekülhet.

— **Elgázolta a vonat.** Nagy riadalmat okozott tegnapelőtt a Temesvárról reggel nyolc órakor induló budapesti gyorsvonat utasai között, hogy a vonat Valkány állomás előtt, a 383. számú vasúti órház közelében, a nyílt pályán hirtelen megállott. A vonat előtt ugyanis, a sineken egy pásztorember haladt kényelmesen, aki nem törődve azzal, hogy a mozdony többször fűttengett, nyugodtan folytatta útját. Lehet az is, hogy süket volt. Amikor a vonat már teljesen a közelébe ért, akkor akart átugrani a sineken. De már ekkor későn volt. A mozdony elkapta a szerencsétlen embert és a sinek mellett arokba dobta, ahol véresen, holtan terült el. A vonat megállt és az utasok egyrésze remülten sietett a szerencsétlenség helyszínére, de már nem tudtak segíteni a halállal vívódó emberen. A szerencsétlent Czvetkov Márknak hívják, foglalkozására nézve pedig pásztor volt. A vonat negyed órai késéssel folytatta útját.

— **Feloldott sertészárlat.** Dr. Perisics Zoltán polgármester a sertészárlatot a mai napon feloldotta s így a sertéseknek a heti állatvásárra való felhajtása a mai naptól kezdve ismét meg van engedve.

— **Igen értékes tényező a gyermektáplálásban a Kufeké-gyermekliszt,** amely gazdag tápláló-anyagtartalma következtében erősen fejleszti az izom- és csontrendszert. Kufeké oly könnyen emészthető, hogy még a leggyöngébb csecsemő-gyomor is jól elbírja. Nem enged emésztési zavart lábra kapni és gyorsan eltávolítja a gyermekeknél oly gyakran föllépő bélszűrt, hasmenést és hányást stb. A csecsemő, (Der (Saugling) tanulságos brosjura, ingyen kapható az eladók helyeken vagy Kufeké R-nál, Bécs, I.

— **Leégett gyár.** Mint Óbecséről jelentik, ott Freund József és társa óbecsei fűrészgár tulajdonosok udvarában az éjjel ismeretlen okból tűz támadt és az összes épületek a gőzmalommal együtt leégték.

— **A jó anyós.** A: Kit gyászolsz?

B: Az anyósomat. Meghalt.

A: No látod, vannak még jó anyósok is.

— **Életunt földmives** Mint Törökbecséről jelentik, Molnár József 58 éves ottani gazda a napokban föbelötte magát és meghalt. Tettének oka életuntság.

— **Mikor a cigányt lopják meg.** Pancsováról írják, Novákov Száva, homolici cigány, jó summa pénzzel jött a vásárra. Nem egy pár ütött-kopott koronától, hanem suhogó, ropogós bankóktól duzzadt a tárcája. Disznókat adott el, mert tisztességes sertéskereskedő. Valami 1050 K. volt nála, me yet egy szemfüles zsebmetsző meglesett, s fényes nappal d. e. 10—11 óra tájban Novakovtól ellopott. A kárvalott cigány panaszra ment s panasza alapján a nyomozást ismeretlen tettes ellen azonnal megindították.

TÁVIRATOK

Küzdalem a választói jogért.

Budapest, szept. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, ott tegnap tartották az ugynevezett osztrák birodalmi érkezetet, a magyar választói jog dolgában. Az értekezleten Pernersdorfer szocialista képviselő elnökölt, aki elnöki megnyitójában hangoztatta, hogy az osztrák szociáldemokratáknak és munkásságnak kötelessége a szorongatott magyar elvtársak segítségére lenni. Utána Adler előadó beszélt, aki határozati javaslatot nyújtott be. A javaslatban azt mondja, hogy a hamisítatlan általános és titkos választói jog nemcsak politikai és szociális, hanem közszükséglet. Az értekezlet biztosítja a magyarországi munkásságot, hogy az osztrák munkások és szociáldemokraták testvériesen támogatni fogják a magyarokat a választói jogért való küzdelmükben és biztatják a magyarországi munkásokat és elvtársakat, hogy küzdelmükben rendületlenül tartsanak ki. Az értekezleten részt vettek a magyarországi szociáldemokrata párt küldöttei is Buchinger Manó vezetésével.

Budapest, szept. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szociáldemokrata párt tegnap délután 2 órakor nagy tüntető körmenetet tartott a plurális választói jog ellen. A menet a Tisza Kálmán-téren gyülekezett, innen sok ezer ember részvételével a Rákóczi-uton, az Erzsébet és Teréz-körutakon, az Andrássy és Aréna-utakon át a Városligeti aréna előtti térre vonult. Itt nagy népgyűlés volt, amelyen több szónok beszélt a plurális választói jog ellen és támadták a kormányt. Ugyan a népgyűlés, mint a körmenet teljes rendben folyt le.

Ugyancsak nagy tüntetések voltak az ország különböző helyein és 47 városban tartották a szociáldemokraták gyűléseket és tüntetéseket a pluralis választói jog ellen. Ezek a gyűlések és tüntetések is mindenütt rendben folytak le, kivéve Szabadkán, ahol heves összeütközés volt a rendőrség és a munkások között. A rendőrök karddal támadták a tüntetőkre, mire ezek revolverlövésekkel feleltek, de szerencsére nagyobb baj nem lett s a rend csakhamar helyreállott.

Budapest, szept. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint jó forrásból jelentik, a király megadta a beleegyezését ahhoz, hogy a belügyminiszter október hó folyamán betérjessze a választói jogról szóló törvényjavaslatot. E forrás szerint a választói kerületek új beosztásáról nem lesz külön javaslat, hanem az új választói törvényben lesz egy paragrafus, amely fölhatalmazást ad a kormánynak, hogy a választókerületek új beosztását rendeleti uton intézhesse el. Azt mondja továbbá a forrás, hogy a választói jogról szóló törvényjavaslat tárgyalását csak a jövő évi májusban kezdi meg a képviselőház, mert a király állítólag azt kívánja, hogy a Ház

előbb intézze el a költségvetést, nehogy az ország ex-lexbe jusson.

Általános kihallgatás a királynál.

Budapest, szept. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király ma délben a budai várpalotában általános kihallgatást tartott, amelyen számosan jelentek meg.

A spanyol királyi pár Budapesten.

Budapest, szept. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Münchenből sürgönyzik, Alfonz spanyol király és neje holnap érkeznek oda és onnan október 30-án utazik Budapestre, ahova elsőjén délután érkezik a pályaudvaron a királyi párt a király fogadja az udvar tagjaival, valamint az udvari, állami és katonai főméltóságokkal. Budapesten már erősen folyik annak az utvonálnak a diszitése, amelyen a spanyol királyi pár a várba vonul.

Az új szerb patriárka beiktatása.

Budapest, szept. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Karlóczáról jelentik, Bogdanovic Luciánnak, az új szerb patriárkának október 4-ikén tartandó ünnepélyes beiktatására nagyban folynak az előkészületek. Azt is jelentik, hogy Bogdanovic utódja a budai püspöki székből Brankovic beocsini archimandrita lesz.

Zichy János gróf a trónörökösnél.

Budapest, szept. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Több lap tudvalevőleg azt írta, hogy Zichy János gróf a trónörökösnél tartózkodik. Most illetékes helyről jelentik, hogy ez nem felel meg a valóságnak, mert Zichy János gróf napok óta a német trónörökös vadászterületen tartózkodik mint vendég.

Az osztrák Reichsrath egybehívása.

Budapest, szept. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, az osztrák Reichsrathot november harmadikára hívják össze, miután akkorra a delegációk is bevégzik tanácskozásait.

Az orosz és az olasz külügyminiszter találkozása.

Budapest, szept. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Rómából sürgönyzik, Iswolsky orosz külügyminiszter ma Desióba érkezett Tittoni olasz külügyminiszter meglátogatására. Délben Tittoni ebédet adott az orosz külügyminiszter tiszteletére. Iswolsky holnap Racconigibe megy, a hol Viktor Emánuel király kihallgatáson fogadja. Az ottani királyi palotában egyuttal dejeneur lesz.

Bulgária függetlensége.

Budapest, szept. 28. (A „Torontál” ered. távirata.) Legújabb szófiat jelentések szerint ott egyre nagyobb mérveket ölt az agitáció Bulgária függetlensége iránt. A nép körében ügynökök járnak, akik arra biztatnak, tartsanak gyűléseket, amelyen Bulgária függetlenségét követeljük. Hír szerint e héten Szófiában már lesz is több gyűlés, amely ilyen irányban fog mozogni.

A berlini vasuti szerencsétlenség.

Budapest, szept. 28. (A „Torontál” ered. távirata.) A berlini villamos magas vasutnál történt összeütközésnek sebesült áldozatai közül még négyen haltak meg, úgy hogy az összes halottak száma eddig 22, de valószínű, hogy még 2-3 sebesült belehal szenvedett sérüléseibe.

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 28. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre 1908.)	23 26 — —
Buza (április 1909.)	23 86 — —
Rozs (októberre 1908.)	18 74 — —
Zab (októberre 1908.)	16 02 — —
Tengeri (októberre)	14 78 — —

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

1042/1908. sz.

889-1.1

Arverési hirdetmény.

Alólirott község előljárósága által ezenel közhírré tétetik, hogy Csurcsics Radivoj volt torontálszigeti lakos hagyatékához tartozó 1664 kor.-ra becsült üzleti berendezés, üzleti áru, kint levő követelése s egyéb tárgyak **f. évi okt. 5-én d. e. 9 órakor** a helyszínén nyilvános árverésen a becsáron alul és rekeszenként el fognak adni.

Mindazok, kik árverelni óhajtanak, a kitűzött határnapon csakis azonnali készpénzfizetés mellett árverelhetnek.

A kellő árverelő hiányában az árverés hivatalból lesz elhalasztva.

Torontálsziget, 1908. évi szept. 25.

Jegyző szabadságon:

Jovanacz Arsza,
bíró.

Halbherr Antal,
s-jegyző.

A horvátneuzinai róm. kath. plébánia hivatalától.

186/1907. sz.

885-3.1

Arverési hirdetmény.

A horvátneuzinai róm. kath. plébánia hivatal ezennel közhírré teszi, hogy a plébánia hivatalban az árverés napjáig a hivatalos órák alatt betekinthező feltételek mellett a horvátneuzinai róm. kath. egyház tulajdonát képező, a nagylécci határban, „Pirindza” dűlőben levő, kataszterileg 378¹⁴⁸⁶ holdat kitevő

szénakaszáló és legelő

1909. évi január 1-től számítandó 3 évre nyilvános árverés útján haszonbérbe adva, értékesíttetni fog.

Az árverés **1908. évi november 15-én d. e. 10 órakor** fog kezdődni és a horvátneuzinai község-házánál megtartani.

Kikiáltási ár az eddigi legnagyobb nyílt ajánlat szerint évenként és holdanként 24 korona, vagyis 9093 kor. 50 fill.

Árverelni szándékozók kötelesek eme már megajánlott haszonbérnek megfelelő egy évi összeg 10%-át (909 kor. 43 fill.-t) bántpénzül letenni.

Az árverés idejéig a plébánia hivatalnál benyújtva, a kellő bántpénzes írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Meghatalmazott csak a kellő meghatalmazás bemutatása mellett árverelhet.

Horvátneuzina, 1908. évi szept. 25.

Csokán János,
róm. kath. lelkész.

907/1908. sz.

879-3.3

Arverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy az aurlházi **nagykorcsma melléképületeivel**

együtt **f. évi okt. hó 1-én d. e. 9 órakor** Aurélháza község tanácsstermében tartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött szóbeli nyilvános árverés útján 1909. évi január hó 1-től kezdődőleg 3 (három) évre fog bérbe adni.

Kikiáltási ár évi 400 korona, melynek 10%-a bántpénzül készpénzben leteendő.

Aurélháza, 1908. évi szeptember 24.

A községi előljáróság.

**Az Arpád-utcai 637/15. sz.
házban több kisebb és nagyobb**

lakás

azonnal kiadó.

**Tudakozódní e lap kiadóhivatalá-
ban lehet.**

766-x.18

**Vonatok érkezése és indulása
Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.
Érvényes 1908. május hó 1-től.****Érkezik:**

a) *A nagybecskereki pályaudvarra:*

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegebről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.

Szegebről: (mótorokosi) d. e. 9 óra 47 perc.

Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) *A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:*

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.

Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.

Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.

Csőszelekről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó. 29 p

Indul:

a) *A nagybecskereki pályaudvarról:*

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.

Szegebről—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.

Szegebről: (mótorokosi) délután 1 óra 15 perc.

Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) *A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:*

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra reggel 3 óra 33 perc.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p délután 5 óra 25 perc.

Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.

Csőszelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p

Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.

Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.

Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.

Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

RÁMPÁS

dr. Brájjer Lajos
szöllőjéből.

Literje 36 krajcár.

Kapható: =
Zápolya-utca I. sz.
(a házmesternél).

822-x.12

6546/1908. sz. A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Nagytorák községben lemondás folytán üresedésben levő községi **segédjegyzői**, továbbá a községi **írnok-végrehajtói** állásra a pályázatot ezennel kihirdetem s felhívom mindazokat, kik ezen most hirdett állást elnyerni óhajtják, hogy ebbeli szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi október 20-ig** nyujtsák be.

A segédjegyzői állás javadalmazása: 1000 kor. fizetés. Az írnok-végrehajtó javadalma pedig évi 720 korona fizetés.

Megjegyeztetik, a választás a pályázati hirdetmény lejártá után külön határnapra fog kitézetni.

Nagybecskerek, 1908. évi szept. 23.

883-3.2

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK A

„TORONTAL”
KIADÓHIVATALÁBAN.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.

**Jármos ökrök
és gazdasági eszköz leltári tárgyak
eladása.**

**A dávidházi gazdaság felosztása
folytán** 38 darab 6—7 éves jármos ökör, 5 pár ló és 4000 holdas gazdaság eszköz leltára eladó. — Vasut-állomás Torontál-Ujvár vagy Öregfalu. Vevőket előzetes értesítés esetén kocsí várja.

Posta és sürgőny cím:

886-3.1 Dávidházi gazdaság Öregfalu.

1172/1908. sz.

Orlovát község előljáróságától

Hirdetmény.

A már kibocsátott hirdetményünk kapcsán közhírré tétetik, hogy a Csenta alatti 900 hold réti szántó 2—5 holdas parcellákban **f. évi okt. 12-én** és következő napjain **mindig d. e. 9 órai kezdettel** 1 (egy) évre készpénzfizetés mellett haszonbérbe fog adni.

Orlovát, 1908. évi szeptember 26.

Poppovics György,
főjegyző.

834-1.1

6712/008 sz. A nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Nagyösz községében lemondás folytán megüresedett községi **állatorvosi állásra** pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: évi 1400 kor. fizetés, husszemle utáni díjak és a körállatorvosok részére szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni kívánják, hogy az 1883:1.-c. és az 1888:VII. t.-c. értelmében felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **f. évi okt. 14 ik** napjáig adják be.

A választást Nagyösz község-házánál **okt. 15-én d. e. 9 órakor** fogom megtartani.

Nagyszentmiklós, 1908. évi szept. 22.

887-3.1

Hadffy Károly,
főszolgabíró.

Végrehajtó

Perlasz községénél 4 korona
napidíj mellett

azonnal alkalmazást nyerhet.

Perlasz, 1908. szeptember 26-

Vuchetich Árpád,

888-2.1

jegyző.

MÉRLEGKÉPES

KÖNYVELŐ

elvállal olcsó díjazás mellett
délutáni és esti órákra köny-
velést és irodai munkákat.

**Bővebb felvilágosítással e
lap kiadóhivatala szolgál.**

bo
Na
be
se
na

terü
lehe
tan
koz
tésé
eddi
nak
írán
szes
ka
dóg
töve
pro

nem
pon
ha
süle
hane
Erre
szón
kedv
népü
koz
igaz
den
szet
kere

felad
írár
jük
Ilyen
halla
talan

A

már
oltal
gyar
hisze
teler
virág
felüle
jára,

akik
szeret

puszt
nyelvé
döbe
sük m
E
ban e
szavak
minder
tisztas
I
az ujs
lecke
nyájan
nyelvro
az ujs
egy-eg
nagyhi
S
hegedü
De jol
kellene
a nyel
hogy e
nagy e